Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum de peccatis futuris quis debeat conteri? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Visual Library

omni eo, in quo Deum offendit. Sed quand potentia tollitur, ſicut cum ad memoriam reuo peccatum; tunc tenetur homo ſpecialiter con ſicut etiam pauper, qui non poteſt ſoluere debet, excuſatur, & tamen tenetur cum prim terit.

Ad tertium dicendum, quòd ſi ignorantia on voluntatem tolleret male agendi, excuſaret, & eſſet peccatum. Sed quandoque non totaliter voluntatem: & tunc à toto non excuſat, ſed à t & ideò de peccato per ignorantiam commiſſo homo conteri.

** in 3. p. q. 87. a. 1 & Th. in 4. diſ. 16. q. 1. a. 2. q. 4. & q. 2. art. 2. q. 2.*

Ad quartum dicendum, quòd poſt contritio de mortali, poteſt remanere veniale, ſed non contritionem de veniali. Et ideò de venia etiam debet eſſe contritio eo modo quo & pœn tia: ſicut ſupra dictum eſt*.

ARTIC. IV.

Vtrum de peccatis futuris aliquis debeat conte

7 AD quartum ſic proceditur. Videtur, quòd c de peccatis futuris aliquis debeat conteri. C tritio enim eſt actus liberi arbitrij. Sed liber arbitrium magis ſe extendit ad futura, quàm ad terita: quia electio, quæ eſt actus liberi arbitri de contingentibus futuris, vt dicitur in 3.* Eth rum. Ergo contritio magis eſt de peccatis futu quàm de præteritis.

**Cap. 2.*

Simile quid habetur in Baſil. circa med lib. de S. Virgin. explicat illud 1. Thim. 5. Quorumdam, etc.

¶ 2 Præterea, Peccatum aggrauatur ex co quenti effectu. Vnde Hieronymus dicit *, quòd na Arij nondum eſt determinata: quia adhuc eſt ſibi e aliquos per eius hæreſim corruere, quibus ruentibus eius pœna augetur: & ſimiliter eſt de qui iudicatur homicida, ſi lethaliter percuſſerit, antequam percuſſus moriatur. Sed in illo interu medio debet peccator conteri de peccato. Ergo ſolum, ſecundum quod habet quantitatem ex præ rito actu, ſed etiam ſecundum quod habet quanti tem ex futuro: & ſic contritio reſpicit futurum.

SED

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SED contra, Contritio eſt pars pœnitentiæ. Sed pœnitentia ſemper reſpicit præterita. Ergo & contritio: & ſic non eſt de peccato futuro.

RESPONDEO dicendum, quòd in omnibus motoribus & mobilibus ordinatis ita eſt, quòd motor inferior habet motum proprium; & præter hoc ſequitur in aliquo motum ſuperioris motoris: ſicut patet in motu planetarum, qui præter motus proprios ſequuntur motum primi orbis. In omnibus autem virtutibus moralibus primus motor eſt ipſa prudentia, quæ dicitur auriga virtutum: & ideò quælibet virtus moralis cum motu proprio habet aliquid de motu prudentiæ: & ideò cum pœnitentia ſit quædam virtus moralis, (quia eſt pars iuſtitiæ) cum actu proprio conſequitur prudentiæ motum. Proprius autem actus eius eſt in obiectum proprium, quod eſt peccatum commiſſum: & ideò actus eius proprius & principalis, ſcilicet contritio, ſecundum ſuam ſpeciem reſpicit tantum peccatum præteritum: ſed ex conſequenti reſpicit peccatum futurum, ſecundum quod habet aliquid de actu prudentiæ adiunctum: & tamen in illud futurum ſecundum rationem propriæ ſpeciei non mouetur. Et propter hoc ille, qui conteritur, dolet de peccato præterito, & cauet futurum. Sed non dicitur eſſe contritio de peccato futuro: ſed magis cautio, quæ eſt pars prudentiȩ, contritioni adiuncta.

Ad primum ergo dicendum, quòd liberum arbitrium dicitur eſſe de contingentibus futuris, ſecundum quod eſt de actibus, ſed non ſecundum quod eſt de obiectis actuum: quia homo poteſt cogitare ex libero arbitrio de rebus prȩteritis & neceſſarijs. Sed tamen ipſe actus cogitationis, ſecundum quod ſub libero arbitrio cadit, contingens futurum eſt: & ſic etiam actus contritionis contingens futurum eſt, ſecundum quod ſub libero arbitrio cadit: ſed obiectum eius poteſt eſſe prȩteritum.

Ad ſecundum dicendum, quòd ille effectus con-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſequens, qui peccatum aggrauat, iam in actu
ceſſit velut in cauſa. Et ideò quando commiſſum
totam ſuam quantitatem habuit, & ex effectu
ſequente non accreſcit ei aliquid quoad culpæ
tionem: quamuis accreſcat quoad pœnam acci
talem, ſecundum quod plures habebit rationes
lendi in inferno de pluribus malis ex ſuo pecc
verba citantur in arg. 2. conſecutis. Et ſic loquitur Hieronymus *. Vnde
oportet, quòd contritio ſit niſi de peccatis pr
ritis.

ARTIC. V.

Vtrum homo debeat conteri de peccato alieno.

8 AD quintum ſic proceditur. Videtur, quòd h
debeat conteri de peccato alieno. Non e
petit aliquis indulgentiam, niſi de peccato, de
contritus eſt. Sed de peccatis alienis indulgen
petitur in Pſal. 18. Ab alienis parce ſeruo tuo. E
debet homo conteri de peccatis alienis.

¶ 2 Præterea, Homo ex charitate debet dili
proximum ſicut ſeipſum. Sed propter dilectio
ſui, & de malis ſuis dolet, & bona deſiderat. E
cum teneamur proximo deſiderare bona gratiæ
& nobis, videtur quòd debeamus de peccatis
dolere, ſicut & de noſtris. Sed contritio nihil
aliud, quàm dolor de peccatis. Ergo debet h
conteri de peccatis alienis.

SED contra, Contritio eſt actus pœnitentiæ vi
tis. Sed nullum pœnitet niſi de his, quæ ipſe fe
Ergo nullus conteritur de peccatis alienis.

RESPONDEO dicendum, quòd illud idem c
teritur, quod prius durum & integrum fuit. V
oportet quòd contritio de peccato ſit in eodem,
quo peccati duritia præceſſit: & ſic de alienis p
catis non eſt contritio.

Ad primum ergo dicendum, quòd ab alie
peccatis ſibi parci Propheta precatur, in quan
ex conſortio peccatorum aliquis per conſenſum
aliquam immunditiam contrahit: ſicut ſcriptu

eſt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN